UiO : Universitetet i Oslo

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Dato: 13.01.2017
Deres ref.:
Vår ref.: 2016/14675 LENAA

Svar på høring - forslag til ny forskrift om offentlige arkiv

Det vises til høringsbrev med høringsnotat. Universitetet i Oslo (UiO) støtter behovet for en oppdatering og forenkling av arkivforskriften herunder mindre detaljrergulering av rutiner og modernisering av språk og begreper. Samtidig ønsker UiO å påpeke at å lykkes med dokumentasjonsforvaltning kan være utfordrende, og at et detaljert regelverk kan være en viktig støtte i dette arbeidet. UiO mener derfor at det er viktig at også Riksarkivarens forskrift revideres.

UiO har også merket seg at Stortinget anmoder departementet om å vurdere en gjennomgang av arkivloven og støtter dette.

I høringsnotatet er formålet med arkivdanning formulert: «Formålet med arkivdanninga til offentlege organ er tosidig. For det første skal det skapast arkiv for å tilfredsstille dokumentasjonsbehovet for verksemda sjølv. For det andre skal arkiva medverke til at ulike demokratiske rettar, for eksempel kontroll av verksemda til organa, blir oppfylte» UiO foreslår at formålet slås fast i forskriften og plasseres i § 1. I tillegg foreslår UiO at forskriften benytter begrepet dokumentasjonsforvaltning fremfor arkivdanning. Dokumentasjonsforvaltningsbegrepet innbefatter også prosessene som ligger forut for arkivdanningsarbeidet. UiO foreslår derfor at § 1 utvides til å lyde «**Offentlege organ etter arkivlova § 2 pliktar å gjennomføre si dokumentasjonsforvaltning slik at organets virksomhet, transaksjoner og hendelser blir dokumentert. Herunder at informasjon, data og dokumenter som skal inngå i eit arkiv blir skapt, mottatt, fanget og bevart»**

UiO mener at forskriften bør presisere hvor i organet arkivansvaret er plassert også for statlige organer. Det er UiOs erfaring at organet er best tjent med et tydelig og eksplisitt arkivansvar med tilhørende arkivfaglig kompetanse enten dette er for å utføre dokumentasjonsforvaltningsoppgavene selv, eller for å kunne bestille disse tjenestene eksternt.

UiO er positive til en bestemmelse som samler alle definisjonene, men mener at den foreliggende § 2 er ufullstendig. UiO savner for eksempel definisjon av arkivdokument og saksdokument. I tillegg bør en definisjon av dokumentasjonsforvaltning inn i denne paragrafen. Her kan man benytte definisjonen i ISO 30300 som sier at dokumentasjonsforvaltning er et felt innenfor styring som skal sikre effektiv og systematisk kontroll av produksjon, mottak, vedlikehold, bruk og disponering

Seksjon for forvaltning av elektronisk saksbehandling og dokumentasjon
Postadr.: Postboks 1071 Blindern, 0316 OSLO
Kontoradr.: Sogn Arena 4.etasje, Klaus Torgårds vei 3
Telefon:
Telefaks:
postmottak@admin.uio.no
http://www.uio.no/
Org.nr.: 971 035 854

av dokumentasjon, inkludert prosesser for å fange inn og vedlikeholde bevis på og informasjon om forretningsaktiviteter og transaksjoner i form av dokumentasjon.

UiO ønsker også å påpeke at samlingen av definisjonene ikke er systematisk gjennomført. Definisjonen av saksdokument bør flyttes fra § 9 til § 2. Det samme for arkivavgrensning som bør flyttes fra § 19 til § 2.

UiO støtter at internkontroll erstatter arkivplan. Internkontroll oppfattes som et mer levende verktøy, og noe som er kjent i organet fra før. Det vil også heve statusen til arbeidet som i dag ligger under arkivplan, og tydeliggjøre det kontinuerlige arbeidet som må drives for å sikre en god dokumentasjonsforvaltning. UiO foreslår med bakgrunn i argumentasjonen for å benytte begrepet dokumentasjonsforvaltning at innledningen i § 3 bør presiseres**. Forslag til tekst: «Alle offentlege organ skal til kvar tid ha internkontroll for dokumentasjonsforvaltning, det arkivfaglige arbeid og for oppbevaring og behandling av arkivmateriale»**. § 3 bør også inneholde bestemmelser om risikovurdering og risikostyring, evaluering, revisjon, tiltak og oppfølging.

UiO støtter forslaget til å bytte ut arkivnøkkel med et klassifikasjonssystem, men mener § 5 ikke begrunner behovet for et klassifikasjonssystem i tilstrekkelig grad. Det substansielle innholdet i det foreliggende forslaget er så å si identisk med dagens bestemmelse vedrørende arkivnøkkel. UiO forslår følgende tekst «**Organet skal ha en ordning for klassifikasjon som skal baseres på en analyse av funksjoner, prosesser og transaksjoner i virksomheten. Klassifikasjonen skal brukes som et styringsverktøy i arkivdanningen».**

UiO har ingen kommentarer til §§ 6-8

Når det gjelder § 9 skriver departementet i høringsnotatet at det «…foreslår noen språklige presiseringer. Det er en del overflødig innhold denne delen av forskrifta, i tillegg til en del føresegner som betre kan ivaretakast i andre delar». UiO ser at overflødig innhold er fjernet, men kan ikke se at det er gjort noen språklige presiseringer.

Dersom alle definisjoner samles i § 2 kan § 9 se slik ut: **«Eit offentleg organ skal ha ein eller fleire journalar for registrering av dokument i dei sakene organet opprettar. I journalen skal ein registrere alle inngående og utgående saksdokument».**

§ 11 gir et redskap for elektronisk arkivering av saksdokumenter i systemer basert på Noark-standarden. Men bestemmelsen løser ikke utfordringen med arkivering av arkivdokumenter fra fagsystemer.

§12 bør presisere at også utgående saksdokumenter skal knyttes til journalen. Bokstav e bør derfor omformuleres til «**At nye saksdokument blir knyttet til journalen og arkivert sammen med tidligere dokumenter i samme sak».**

Bestemmelsen i bokstav f bør gjøres teknologinøytral. Det bør presiseres at arkivdokument uavhengig av medium eller kanal skal behandles som et arkivdokument, og at det er mottaker av dokumentet som er ansvarlig for at dette blir ivaretatt.

UiO har ingen kommentarer til §§ 13 -18

§ 19 bør omformuleres slik at den kan benyttes for dagens digitale materiale.

UiO har ingen kommentarer til §§ 20-21

UiO stiller seg i utgangspunktet positiv til lagring av digitalt arkivmateriale utenfor Norge, og bruk av skytjenester. Samtidig mener UiO at forslagets utforming av § 22 ikke gir sterke nok virkemiddel for å sikre kontroll med og vern mot informasjonstap og brudd på konfidensialitet. Det vil også kunne bli krevende for den enkelte virksomhet å skulle fremforhandle gode avtaler med store leverandører av skytjenester. UiO ønsker derfor en konkretisering av krav som kan sikre arkivene særlig ved bytte av leverandører eller tilbakeføring av arkiver til Norge. I tillegg konkrete krav som sikrer konfidensialiteten til arkivene og at disse ikke blir brukt til andre formål enn det som er avtaleregulert. UiO mener også at skal man lagre arkivmateriale utenfor Norge kan det kun skje etter en dokumentert sårbarhets- og risikovurdering.

UiO har ingen kommentarer til §§ 23-34

Med hilsen
Jan-Børge Tjäder
Avdelingsdirektør

Lena Andersen
Seksjonssjef

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler:
Lena Andersen
+4722855330, lena.andersen@admin.uio.no